

Podsumowanie warsztatu dotyczącego sprawozdawczości i nadzoru nad fundacjami w Polsce

Warszawa, 17 stycznia 2022 r.

Filip Pazderski, Instytut Spraw Publicznych



1. KTO POWINIEN NADZOROWAĆ FUNDACJE?

1. Ustanowienie jednego miejsca / instytucji w ramach administracji publicznej, gdzie skupione byłyby wszystkie kompetencje związane z nadzorem nad fundacjami
2. Powołanie posiadającego te same kompetencje podmiotu niezależnego od administracji publicznej i będącego raczej przedstawicielem interesów środowiska
3. Odejście od jakiegokolwiek systemu zewnętrznego nadzoru merytorycznego nad fundacjami i pozostawienie tu swobody działania samym organizacjom

2. ZAKRES NADZORU/KONTROLI i SANKCJE

- Nadzór powinien głównie obejmować weryfikację zgodności działań z obowiązującym prawem oraz z realizacją celów statutowych, ale NIE gospodarność
- Zakres kontroli powinien być wyraźnie określony i zakomunikowany z odpowiednim wyprzedzeniem objętej nią organizacji; kontrola NIE powinna być uciążliwa dla organizacji (→ zachowanie kontrolujących)
- Sankcje - łagodna „drabinka” kar, mająca przede wszystkim walor edukacyjny dla objętych nimi podmiotów

3. ZAKRES SPRAWOZDAWCZOŚCI

- TAK dla obecnych terminów sprawozdawczości finansowej, ALE warto je rozszerzyć też na podmioty ze statusem OPP
- Sprawozdawczość merytoryczna - ograniczona jedynie do informacji wyraźnie potrzebnych podmiotowi nadzorującemu
- Zakres zróżnicowany ze względu na wielkość organizacji, liczbę pracowników, skalę wydatków lub obszar głównej działalności oraz główne źródła wykorzystywanych środków finansowych → Niezbędne minimum obejmuje informacje o wydatkach i przychodach
- Do wyjaśnienia: obligatoryjność sprawozdawczości + kto ma ustalić wskaźniki służące potem do porównań i nadzoru + rola samoregulacji

4. PRZEJRZYSTOŚĆ

- Zagwarantowanie przejrzystości działalności jest w interesie samych fundacji!
- ALE: brak konkluzji, jak zagwarantować by wszystkie organizacje chciały się do tego stosować?
- Pomysły na zwiększenie przejrzystości działania fundacji:
 - nowy wzór sprawozdań z informacjami czytelnymi dla szerszego kręgu odbiorców,
 - dobre praktyki w zakresie przejrzystości,
 - jedna baza lub platforma do publikacji wszystkich sprawozdań merytorycznych,
 - systemem zachęt do publikowania sprawozdań albo kar za jego brak,
 - edukacja prawna fundacji nt. ciążących na nich obowiązków
- Były też głosy przeciwne nakładaniu na fundacje wszelkich wymogów

5. AUDYT I KONTROLA WEWNĘTRZNA

- Fundacje potrzebują wewnętrznego organu kontroli, który będzie pilnował realizacji misji organizacji + kontrolował/doradzał w tym zakresie zarządowi
- Do ustalenia: konkrety dot. kształtu i sposobu działalności tego organu
- Warto zacząć tę pracę od poznania obecnej skali fundacji, które posiadają wewnętrzny organ kontroli
- Pozostawienie swobody organizacjom w prowadzeniu audytu ich działalności.

BARDZO DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!